

Vážený pane předsedo Senátu, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři,
vážení přítomní.

Byl jsem požádán, abych promluvil jménem oceněných. Udělení stříbrné medaile Senátu při příležitosti státního svátku 28. září je pro nás velkou poctou. Senát již několik let při této příležitosti oceňuje jednotlivce především z oblasti vědy, kultury, vzdělanosti, jakož i ze sociální oblasti, kteří podle jeho hodnocení svou činností se zasloužili o rozvoj české společnosti a České republiky.

Udělení tohoto vyznamenání právě v letošním roce má zvláštní význam. Již na počátku roku jsme vzpomněli 125. výročí založení České akademie pro vědu, slovesnost a umění. V budově Senátu předseda Senátu ocenil, co pro český stát a společnost znamenal tento zakladatelský čin Josefa Hlávky a jaký význam má pro českou společnost věda a její podpora ze strany státu. Ve svém úvodním vystoupení to zdůraznil i při dnešním setkání. Česká akademie tehdy po vzoru jiných významných společností evropských národů sdružovala významné osobnosti v oblasti vědy a kultury a přispívala k vědeckému pokroku v českém národě a k jeho kulturnímu rozvoji.

Velmi si vážíme toho, že toto vyznamenání se uděluje ke dni 28. září, kdy se vzpomíná slavné osobnosti české státnosti – knížete Václava. Zatímco 28. říjen připomíná tradice plně obnovené novodobé, republikánské a demokratické státnosti, 28. září vyjadřuje tradice mnohem dávnější. Svatováclavská idea zaměřuje výklad české státnosti k jejím kořenům, sahajícím k prvním státním

útvarem. Navazuje na ně tradice Koruny české z doby Lucemburků spojená především s povznesením českého národa v době Karla IV. a symbolizuje je označení Koruny svatováclavské. V různé době se zdůrazňují různé stránky této tradice. Ve sborníku k Svatováclavskému miléniu spojoval český historik Josef Pekař knížete Václava s tradicemi byzantskými a cyrilometodějskými a s Říší velkomoravskou. Ve Svatováclavském sborníku z roku 2010 uváděl historik Petr Charvát, že Václav zajistil patrně bezporuchový přechod nastolovacího obřadu přemyslovských knížat ze starých indoevropských souřadnic do světa nové, křesťanské Evropy. František Šmahel upozorňoval na úctu husitských Čechů ke knížeti Václavu.

Takovéto dávné tradice státní kontinuity spojené touto státotvornou ideou je vhodné připomínat právě v době, kdy mnohé státy, které nejsou pevně zakotveny v dějinách, nebo jejichž občané k svému státu zhloustejněli a vlastní státnost a symboly státu dehonestují, se rozpadají a idea státnosti jako jedna ze záruk stability světového řádu, míru ve světě a bezpečnosti člověka a občana přestala být oceňována.

Přihlášení se Senátu k tradicím státnosti udělováním medailí při této příležitosti je tedy významné z hlediska hodnot stabilních a trvalých i aktuálních. Pro nás, kteří jsme vyznamenáváni, jsou takové souvislosti tím důležitější.

Dovolte mi proto za vyznamenání, které tímto dostáváme, poděkovat.